

انجمن علمی آموزشی معلمان ابتدایی استان آذربایجان غربی

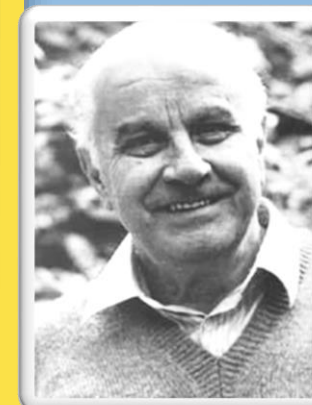
رویکردهای جهانی پیش دبستانی

الگوهای رجیوامیلیا (ایتالیا) بنیان گذار (لوریس مالاگازی) الگوی:

- ❖ مبتنی بر پروژه
- ❖ مبتنی بر علایق کودک
- ❖ مبتنی بر فرآیند مشاهده
- ❖ مبتنی بر مشارکت گروهی
- ❖ مبتنی بر مستند سازی و بازنمود آن
- ❖ مبتنی بر ارتباطات متقابل با سایر کودکان اولیا - محیط

خلاصه زندگی لوریس مالاگازی

بنیانگذار الگوی رجیوامیلیا (ایتالیایی) - تولد ۲۳ فوریه ۱۹۲۰ در کورجیو از توابع رجیوامیلیا (پس از جنگ جهانی دوم مرکزی را در دهکده ویلاسلا بنا نهاد که اولین جایگزین مراکز ت و وابسته کلیسا گردید. ابتدا آموزگار بود بعد در رم به تحصیل در زمینه روان شناسی پرداخت و بعد به ایتالیا برگشت و مرکز طبی روانی - تربیتی وابسته به شهرداری را بنا نمود و به عنوان روان پزشک ۲۰ سال فعالیت و پژوهش کرد. در ۱۹۹۲ جایزه معتبر کشور دانمارک را دریافت نمود. در ۱۹۹۳ جایزه ای مشابه از آلت متحده را دریافت نمود. در ۱۹۹۴ در سن ۷۴ سالگی بر اثر حمله قلبی دار فانی را وداع گفت.

مبانی نظر و روان شناختی الگوی رجیوامیلیا

- مالاگازی معتقد است که :

مهمترین اصل در انتخاب روش تعلیم و تربیت این است که :
((نباید اسیر امور قطعی و مسلم بود))

- نظریه حاکم بر این الگو

بر فرآیند تفکر که بازده اصلی رشد شناختی است تاکید دارد

برنامه درسی رجیوامیلیا تمرکز اصلی روی کودکان است اما نقش مربی والدین، اجتماع مهم است

- متناسب با علایق کودک
- از پیش تعیین شده نیست
- در قالب پروژه
- دارای انعطاف
- ارتباط و یادگیری همراه همدان پس به وسعت بخشیدن به شبکههای ارتباطی بسیار توجه می شود
- یادگیری و یاد دادن دو همسفر در این برنامهاند .
- کودکان از صد ساخته شده اند
- (صد زبان - صد دست - صد فکر صد راه برای اندیشیدن - صد راه برای بازی)
- مستند سازی (گزارش برای اولیا)
- (این پیام برای کودک که نزد دیگران بسیار مهم و با ارزش است)

اقدامات ارزشمند لوریس مالاگازی

- ۱- پس از اتمام جنگ جهانی دوم دوباره در ۱۹۴۵ شروع به کار ت نمود
- ۲- شهرت شهر رجیوامیلیا که قبلاً با پنیر پارمیزان - سرکه ممتاز و ... شناخت می شد با برنامه های ت خاص در جهان مطرح شد.
- ۳- برنامه و راه و روش او نه تنها در اروپا بلکه آسیا آمریکای شمالی استرالیا رسید
- ۴- جالب اینکه اولین مدرسه بعد از جنگ با فروش یک تانگ جنگی - سه کامیون و شش اسب به جامانده از ارتش آلمان با همکاری زنان و هدایت مالاگازی ساخته شد.
- ۵- از سال ۱۹۶۰ تا ۱۹۶۸ تلاش مالاگازی برای تاسیس مدارس برای کودکان (۳ تا ۶ سال) بیشتر شد تا اینکه در ۱۹۶۳ اولین مدرسه وابسته به شهرداری را برای خردسالان تاسیس کرد .
- ۶- اولین مرکز برای کودکان زیر ۳ سال در سال ۱۹۷۰ آغاز شد

نظریه مالاگازی از جهاتی به نظرات اندیشمندان بزرگ نزدیک است .

۱- به رویکرد **برونر** نزدیک است چون: مربی راهنما و مشاهده گر است به فردیت کودک توجه می کند

۲- به رویکرد **فروبل** نزدیک است چون: به رشد اجتماعی کودک خلاقیت و آفرینش توجه دارد

۳- به رویکرد **ویگوتسکی** نزدیک است چون: توجه به نقش زبان و تفکر برای ساختن نظریه و عمل دارد.

۴- به رویکرد **دیویی**، و پیازه نزدیک است چون: از جهت درک واقعیت ناشی از تجارب تعامل کودک با محیط و درگیری مستقیم با اشیا

نقش مربیان در رجیوامیلیا :

- مربی در نهایت احترام به خود - کودکان - والدین فضایی مملو از ارتباط سازنده - تعامل خلق می کند.
- معلم با کودکان یاد می گیرد و یاد می دهد.
- مربی به ثبت و ضبط گفتار - رفتار و تولیدات کودکان می پردازد و با بررسی مجدد آنها فرآیند یادگیری را قابل مشاهده می سازد.
- مربی تسهیل گراست
- او مبنی برای هدایت کودکان است .
- به دور از تعصب در به کار بردن روشهای تکراری، توانمندیهای خود را افزایش می دهد .
- به کودکان در امر اکتشاف سوال سازی - ساختن فرضیه کمک می کند.
- مربی با افزایش قدرت سازگاری بایدهای خود را زیر سوال می برد و دائماً تعهدات خود را بررسی می کند.

۱- اهداف

- تقویت حس هویت کودک
- توجه به تفاوت‌های فردی و دادن حق انتخاب
- گسترش علاقه و انگیزه کودکان از طریق درگیر ساختن فعالانه آنها با مسائل شناختی عاطفی- فرهنگی- اخلاقی- هنری
- مهیا کردن فرصتهایی برای کودکان به منظور همکاری با یکدیگر برای رسیدن به هدف مشترک
- افزایش توانمندیهای کودکان (کنجکاوی - کشف- اختراع- ابتکار- قدرت حل مساله)
- رشد مهارتهای پژوهشی : مشاهده - توصیف - سوال سازی - سازماندهی - طبقه بندی - تحقیق و جست و جو - فرضیه سازی و امتحان . حیطه های علوم تجربی - ریاضی - هنر - مطالعات

۲- محتوا:

- مهارتهای شفاهی گوش دادن - صحبت کردن
- آشنایی با حروف - اعداد - تصاویر - نوشته ها
- مهارتهای پژوهشی در قالب برنامه پیش رونده تکوینی

عناصر اصلی برنامه درسی رجیوآمیلیا

۳- محیط:

- در این برنامه محیط به عنوان معلم سوم یاد شده
- منعکس کننده فلسفه تربیت کننده دیویی و نظریه یادگیری اجتماعی ویگوتسکی است .
- فضایی آرام و آکنده از علاقمندی برای کودکان به عنوان موجوداتی کنجکاو - خلاق و خیال پرداز
- چون رویگرد رشد اجتماعی است فرصتهای لازم برای تعامل و ارتباط فراهم می کند
- وجود نیمکت‌های برای اولیا در هنگام ورود به سالن برای گفتگو و تبادل نظر اولیا و مربیان
- وجود تابلوهای نصب شده درباره طرح ها - رخدادها - اسامی مربیان و پیامهایی از انعکاس زندگی کودک
- وجود محوطه‌ای عمومی به نام پیازایا میدان که همه کلاسها به آن باز می شوند (این محوطه انعکاس و نمودی از میدان شهر است و مکانی برای در کنار هم بودن کودکان با سنین مختلف)
- آینه‌ها در اشکال و اندازه های مختلف در مکانهای مختلف
- آینه‌هایی هم که بچه ها خود را در آن خنده دار می بینند .
- آشپزخانه باز و بدون دیوار با دیوارهای شیشه‌ای (کودک میبیند حتی کمک می کند)
- پنجره‌های تمام قد شیشه‌ای کلاسها (به کودک این احساس را می دهد که مدرسه بخشی از جامعه است) (ورود نور طبیعی- بازی نور و سایه)
- محیط تسهیل کننده اکتشاف و حل مساله است .
- چوب و ... علاوه بر زیبایی موجب اکتشاف توصیف و یادگیری) می شود
- کودکان ۳ ساله و ۴ ساله و بالاتر کلاسهای مستقل دارند.
- هر کلاس ۲ مربی دارد و هر کلاس شامل ۲ اتاق تو در تو است که یکی مخصوص زمانهایی است که کودک ترجیح می دهد فضای خصوصی تری داشته باشد .
- بخش های مختلف کلاس : (بخش های هنر - بازیهای نمایشی - ساختمان سازی - جای برای دراز کشیدن روی بالش و نگاه کردن به تصاویر کتابها - اتاق مخزن - موسیقی - کتابخانه هم در مراکز رجیو موجود است . - آتلیه یا استودیو موجود است- محلی برای دست ورزی-آزمایش-تجربه در گروههای بزرگ - کارگاه یا مینی آتلیه - فعالیت در گروههای کوچک در آتلیه و مینی آتلیه هنر هست و وسایلی چون دکمه - ظروف یکبار مصرف - سیم گلهای خشک و ... که توسط اولیا آورده شده کودکان آزادند که از آنها استفاده کنند این آزادی باعث رشد خلاقیت و مهارت آنها می شود . - دیوارها و سقفهای به رنگ روشن و نمایشگاه دائمی و موقت کارهای کودکان.

۴- روش:

- روش اکتشافی است (بروز قدرتهای درونی - سبب رشد اجتماعی و علمی ، ادبی ، اخلاقی ، هنری
- عنوان پروژه ها براساس علایق کودکان انتخاب می شود (با مشاهده بازیها - نیازها - اکتشافات کودکان یا از طریق شنیدن مکالمات - خاطرات - و داستانهای آنها)
- پروژه هایی موفقند که : راههای تازه و متفاوتی برای اکتشاف فراهم کند و باعث حل مساله و تفکر خلاق شوند
- موضوع پروژه باید تازه و بکر باشد تا فعالیتهای خود جوش کودک بر آن تمرکز شود و حس تخیل کودک را تقویت کند .
- در انتخاب پروژه ۸ موضوع توجه می کنند .
- ۱- چقدر علاقه و کنجکاوی کودک را بر می انگیزد
- ۲- پروژه چقدر قابلیت ایجاد فعالیتهای مختلف را دارد
- ۳- پروژه چقدر برای کودکان آشناست
- ۴- دانش مربی در این باره چقدر است
- ۵- آیا دسترسی به منابع امکان پذیر است
- ۶- زمینه فرهنگی و جغرافیایی با این موضوع همخوانی دارد .
- ۷- سهم این موضوع با یادگیریهای بعدی چقدر است .
- ۸- دامنه و وسعت موضوع چگونه است
- پروژه ها مشارکتی اجرا می شوند
- گروههای ۲ تا ۵ نفره
- زمان اجرا پروژه ها بستگی به : نوع موضوع ، شکل و شیوه ارائه ، چگونگی هدایت مربی و افزایش انگیزه کودکان دارد .

۵- ارزشیابی:

- ارزشیابی از فرایند یادگیری انجام می شود
- مستند سازی راهی برای توصیف و بیان فعالیتهای انجام شده کودکان است
- مستند سازی نقش مهمی در بالا بردن کیفیت پروژه ها و تولیدات کودکان رجیو ایفا می کند .
- از نتایج بر بازنگری مستندسازی ضمن اینکه موجب تقدیر و تشکر بچه ها می شود برای اصلاحات و تغییرات بعدی هم استفاده می شود

چهار چوب ۳ مرحله ای پروژه

مرحله اول : چگونگی آغاز پروژه

- رسم نمودار دامنه یادگیری کودکان
- فهرست وسایل و ابزار مورد نیاز
- بحث و گفتگو و بارش مغزی کودکان
- ترسیم شبکه مفهومی از طرف مربی باعث شکل گیری پروژه می شود.
- خودداری از جواب دادن به سوالات بی جواب کودکان و تحریک آنها برای یافتن پاسخ
- تحقیق جست و جو و کشف
- معرفی منابع احتمالی (گردش علمی - کتاب - کتابخانه - رایانه- مراجعه به متخصص)

مرحله دوم : تحقیق و جست و جو به منظور یافتن پاسخ پرسشها و جمع آوری اطلاعات دسته بندی آنها

- طرح ریزی بازدیدها و زمان رفتن - وسایل مورد نیاز و ...
- پیش بینی بچه ها و ثبت آنها
- عکس برداری از سوژه و موضوع
- نقاشی کردن از سوژه
- جمع بندی اطلاعات و مراجعه به کتابخانه ها و دسته بندی اطلاعات
- مقایسه پیش بینی ها و اطلاعات به دست آمده
- نظر درباره کارهای یکدیگر و نقد بررسی آنها

مرحله سوم : نتیجه گیری و ارائه گزارش ها و مستندات

- یافتهها را در قالب : شعر ، کاردستی ، بازیهای نمایشی ، گزارش های کلاسی در معرض نمایش قرار میدهد و جشن یادگیری می گیرند.
- اولیا - مربیان - شهروندان از آنها بازدید می کنند.
- مستندات گاهاً در قالب کتاب جمع اوری و به کتابخانه مرکزی تقدیم می شود.

پروژه در الگوی رجیوامیلیا

زمان اجرای پروژه

- زمان اجرا پروژه ها بستگی به :
نوع موضوع ، شکل و شیوه ارائه ،
چگونگی هدایت مربی و افزایش
انگیزه کودکان دارد .

توجه به موضوع در انتخاب پروژه

- چقدر علاقه و کنجکاوی کودک را بر می انگیزد
- پروژه چقدر قابلیت ایجاد فعالیتهای مختلف را دارد.
- پروژه چقدر برای کودکان آشناست.
- دانش مربی در این باره چقدر است.
- آیا دسترسی به منابع امکان پذیر است.
- زمینه فرهنگی و جغرافیایی با این موضوع همخوانی دارد .
- سهم این موضوع با یادگیریهای بعدی چقدر است .
- دامنه و وسعت موضوع چگونه است .
- پروژه ها مشارکتی اجرا می شوند.